

Moduł 6

W tym module poznamy rodzaje żywności dla psów i składniki. Omówimy następujące tematy:

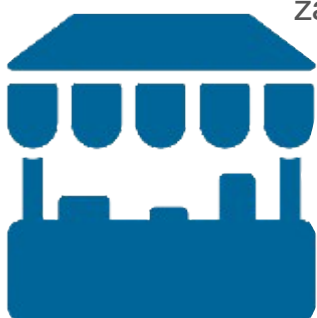
- Czy to, co smakuje psu jest zdrowe?
- Karmy gotowe – komercyjne
- Karma przygotowana samodzielnie
- Kości w diecie
- Preparaty witaminowe
- Smakołyki

6.1 Czy to, co smakuje psu jest zdrowe?

Zdrowe pożywienie, które zostało dostosowane do potrzeb i warunków, w jakich pies żyje na pewno mu smakuje. Jeśli pies szczególnie upodobał sobie jakąś potrawę, to nie przesadzaj z podawaniem jej zbyt często bowiem największe smakołyki nie zawsze są dla naszego pupila najzdrowsze. A przecież jego zdrowie jest dla nas najważniejsze.

Rozsądny opiekun nie rozpieszcza swojego psiaka podawaniem mu niezbyt zdrowych przysmaków, lecz podaje mu to, co jest dla niego najbardziej potrzebne do prawidłowego rozwoju.

Zdrowe żywienie psów przypomina zdrowe odżywianie człowieka. Jeśli jest wskazanie do zastosowania odpowiedniej diety np. w czasie choroby, zapewniam Cię, że będzie ona dla psa tak samo mało podniecająca jak i dla Ciebie.

Nie masz też wątpliwości, że przygotowywany pokarm powinien być podany i przygotowany z zachowaniem zasad higieny – bez pleśni i zarazków. Psią miską trzeba myć po każdym posiłku. Mięso i podroby trzeba chwilę podgotować (15-20 minut), gdyż łatwo ulegają zepsuciu, mogą też zawierać zarazki lub pasożyty. Mięso wieprzowe należy gotować trochę dłużej ponieważ może znajdować się w nim wirus wywołujący chorobę Aujeszky. Jest to choroba śmiertelna tylko dla psów.

Przygotowany pokarm jak i jego skład powinien uczynić go dobrze przyswajalnym. Poznasz to po odchodach swojego pupila. Uformowane kupki będą oznaczać, że trawienie i przyswajanie przebiegło prawidłowo. Luźne, często oddawane, wzdęcia świadczą o złym trawieniu.

6.2 Karmy gotowe – komercyjne

Karmy gotowe uważa się za pełnoporcjowe czyli zawierające wszystkie niezbędne składniki odżywcze i budulcowe oraz uzupełniająca czyli jest dodatkiem, który uzupełnia inny pokarm. Świeże mięso możesz mieszać z płatkami zbożowymi, warzywami stanowiącymi niezbędny składnik diety.

W skład gotowej karmy wchodzi surowce pochodzenia zwierzęcego (mięso, odpady mięsne, podroby lub produkty mleczarskie) oraz roślinnego (ziemniaki, ryż, płatki owsiane).

Konserwy

Uważa się, że zawierają wszystkie potrzebne składniki odżywcze. Są mieszaniną mięsa i podrobów (mięśni, żwaczy, serc, wątroby i płuc), produktów ubocznych przemysłu spożywczego, białka roślinne i zboż – ryżu, jęczmienia, owsa, pszenicy lub kukurydzy. W konserwach znajdują się też witaminy i sole mineralne.

Konserwy mogą być pełnoporcjowe zawierające węglowodany niezbędne dla psa i uzupełniające zawierające mięso lub inny pokarm białkowy. Te drugie przed podaniem należy zmieszać w stosunku 1 : 2 z płatkami, gotowanym ryżem lub gotowanymi ziemniakami.

W obu rodzajach konserw znajdują się niezbędne składniki odżywcze, witaminy i makro- i mikroelementy.

Dokonując zakupu konserw należy sprawdzić ich datę produkcji i ważności ponieważ nawet te najlepsze nie będą zawierały witamin w ilości podanej przez producenta, jeśli termin ich ważności kończy się lub został przekroczony.

Następna sprawa to zawartość wody w karmie. Najczęściej jest jej 70 – 80% w puszcze to znaczy jest jej tyle ile zawiera mięso bez tłuszczu i kości. Na każdej etykiecie powinny znajdować się te dane.

Konserwy po otwarciu przechowuje się w lodówce, a przed podaniem należy je podgrzać. Zimny pokarm może spowodować wymioty lub biegunkę u Twojego psa.

Karma sucha.

W zależności od zawartości wody karmy te dzielimy na półwilgotne, półsuche lub suche.

Skład jest w zasadzie podobny do składu konserw.

Różnica to zawartość wody, której w tych produktach jest o 10 – 25% mniej przez co zawierają one o wiele więcej energii w jednostce masy.

Jeśli karmisz swojego psa suchą karmą to zauważyłeś, że pije on znacznie więcej wody dlatego zapewnij mu stały dostęp do dobrej, świeżej wody.

Suche karmy można również podzielić na pełnoporcjowe lub uzupełniające.

Występują one pod postacią peletek, obwarzanków, płatków, suszonych warzyw i kawałeczków mięsa.

Zbyt duże ilości podawanej karmy jest niebezpieczne dla zdrowia psa. Często opiekun podczas nauki daje psu chrupki jako nagrodę i nie zdaje sobie sprawy, że tym sposobem zostało pokryte dzienne zapotrzebowanie na energię. Zaserwowanie psu dodatkowej porcji sprawia, że pies tyje.

Pamiętaj, że 100g suchej karmy zawiera około 380 kcal strawnej energii.

Gotowe karmy dietetyczne.

Wiele psów wymaga specjalnej diety, którą lekarz weterynarii dopasowuje do ich schorzenia. Zwierzaki otyłe, chore na cukrzycę, mające problemy z nerkami, stawami, czy pęcherzem często potrzebują pożywienia wspomagającego podawane leki. Odpowiednio dobrana karma może pomóc złagodzić skutki choroby oraz wspomóc prawidłowe funkcjonowanie organizmu pupila.

6.3 Karma przygotowana samodzielnie

Wielu opiekunów karmi swoje psy samodzielnie przygotowanym świeżym pokarmem.

Dorośle psy powinny otrzymywać pokarm w proporcji 1 część mięsa na 2 części surowców pochodzenia roślinnego.

Psy pracujące i młode otrzymują 2 części mięsa i 1 część surowców pochodzenia roślinnego. Niezbędne jest uzupełnianie pokarmu suplementami.

Szczypta soli dodana od czasu do czasu jest korzystna dla psiaka pod warunkiem, że nie jest chory na serce.

Mięso

To ważny składnik świeżego pokarmu dla psa. Rozróżnia się mięso chude i tłuste. Chudym mięsem jest konina, dziczyzna i częściowo mięso drobiowe(indyk). Do tłustych mięs zalicza się np. baraninę.

Jakie podawać psu mięso? Surowe, czy gotowane? Nie ma na te pytania prostej odpowiedzi.

Na przykład mięsa drobiowego raczej nie powinno podawać się na surowo, zwłaszcza rozmrożonego, ze względu na możliwość zatrucia bakteriami z rodzaju Salmonella.

Bardzo ważne jest aby mięso było zdrowe i świeże.

Z punktu widzenia fizjologii nie ma żadnej istotnej różnicy między żywieniem psa mięsem gotowanym i surowym. Gotowanie daje pewność, że zarazki chorobotwórcze zostały zabite przez wysoką temperaturę.

Podroby

Są zazwyczaj tańsze niż mięśnie, zawierają wiele witamin i pierwiastków śladowych ważnych dla przemiany materii. Należy jednak pamiętać, że

podroby są silnie zanieczyszczone szkodliwymi pierwiastkami i dlatego pies powinien otrzymywać je nie częściej niż raz w tygodniu.

Żołądki wołowe

Żwacz, czepiec, księgi i trawieniec są dostępne w każdej rzeźni. Czasem są wyczyszczone i ugotowane, czasem nie oczyszczone i surowe. Mają zielony kolor. Podaje się je psu ugotowane aby nie spowodować powstania wzdęć.

Nie oczyszczone żołądki mają odrażający zapach. Nie są pełnoporcjową karmą ponieważ nie pokrywają całkowicie zapotrzebowania psa na składniki odżywcze.

Podobnie jest z **jelitami**, które aby zostały dokładnie strawione powinny być podane psu ugotowane.

Wymię

Zawiera dużo tłuszczu i sporo wapnia (zawartość resztek mleka). Jest idealne dla psów o większym zapotrzebowaniu na energię. Nie jest pokarmem pełnowartościowym i należy podawać je w połączeniu z innymi składnikami.

Płuca

Posiadają niewiele tłuszczu, są bogate w tkankę łączną i są niskokaloryczne, dlatego nie powinny stanowić podstawy karmy dla psa.

Wątroba

Źródło wysokowartościowego białka i niewielkiej ilości energii. Nie należy często karmić nią psa. Gromadzą się w niej metale ciężkie, które są szkodliwe.

Wątroba zawiera dużo witaminy A, której psy powinny otrzymywać niewielkie ilości. Surowa posiada właściwości przeczyszczające, dlatego też powinno się ją gotować.

Śledziona

Jest niskokalorycznym źródłem białka i nadaje się na pokarm dietetyczny. Podobnie jak wątroba jest zanieczyszczona, nie należy więc podawać jej w nadmiarze. Surowa działa przeczyszczająco. Powinno się więc ją przed podaniem psu ugotować.

Nerki

Są źródłem wysokowartościowego białka. Nie należy ich podawać psu często, ponieważ gromadzą się w nich duże ilości zanieczyszczeń i toksycznych substancji takich jak kadm i ołów.

Serce

Nadaje się wyśmienicie na pokarm dla psów. Nie zawiera dużo tłuszczu. Podaje się je ugotowane.

Podsumowując – mięso, serce, wątroba i nerki należą do białek o wysokiej wartości biologicznej; płuca, śledziona, tkanka łączna i ścięgna – o bardzo niskiej. Jeśli przemawiają za tym względy dietetyczne zalecające zmniejszenie ilości białka, powinno się ograniczyć przede wszystkim białko wysokowartościowe.

Ryby

Są lekkostrawne i zawierają dużo białka. Najlepsze dla psów są ryby morskie – dorsz, flądra. Mięso tych ryb ma mało ości. Niektórzy opiekunowie twierdzą, że małe, miękkie ości ryb słodkowodnych nie zaszkodzą, nie powinno się jednak ryzykować.

Ryby przed podaniem należy ugotować. Są wtedy smaczniejsze.

Tłuszcze

Jeśli chcesz wzbogacić w tłuszcz psią karmę to najlepiej nadaje się do tego olej z kryla, olej kokosowy, olej słonecznikowy, sojowy, rzepakowy lub kukurydziany. Olej lniany i z oliwek jest także dobrze przyswajalny.

Wszystkie oleje zawierają dużo nienasyconych kwasów tłuszczowych bardzo dobrze wpływających na skórę i sierść psa.

Serwując psu tłuszcz należy pamiętać, że jest on tuczący dlatego też tylko zwierzęta o dużym zapotrzebowaniu na energię powinny dostawać go dodatkowo. Psom pieszczochom w zupełności wystarczy tłuszcz zawarty w pokarmie.

Jaja i produkty mleczarskie

Wiele psów nie lubi jajek i źle je przyswaja. Lepiej podawać jajko ugotowane lub tylko surowe żółtko.

Jeśli pies nie ma apetytu to podanie jajka czasem go może przywrócić.

Produkty mleczarskie zawierają tłuszcz, białko, węglowodany, witaminy i minerały. Większość psów chętnie je zjada. Mleka nie powinno się podawać bo może wywołać biegunkę. Lepsze dla psa są twaróg, kwaśne mleko, jogurt. Są one dietetyczne ale także sprzyjają rozwojowi właściwych mikroorganizmów w jelitach.

Pies może też od czasu do czasu zjeść ser żółty. Pamiętaj jednak, że po zjedzeniu takiego sera cierpi psi węch. Nie działa on tak długo, jak długo ser tkwi w kubkach smakowych psa. Ser żółty jest dobrym środkiem pobudzającym apetyt u niejadków.

Owoce, warzywa i produkty zbożowe

Jeśli nie przyzwyczałeś swojego psa od szczeniaka do ich jedzenia możesz mieć problem z karmieniem dorosłego pupila. Będzie on po prostu odchodził od miski z jedzeniem. Brak balastu spowoduje z czasem zaburzenia trawienia i awitaminozę. Wprawdzie nie wszystkie psy lubią warzywa i owoce ale trzeba je im podawać. Mają one bardzo dobry wpływ na kondycję.

Owoce zawierają witaminy i pobudzają ruch jelit. Banany są wysokokaloryczne i zawierają dużo potasu.

Jeśli pies je chętnie owoce nie staraj się mu ograniczać ich spożycie ale ani też przesadnie się nimi objadać.

Warzywa to następny składnik, który działa wspornie na organizm psa. Zawierają niewiele białka ale są za to bogate w witaminy, minerały i

błonnik. Naucz więc swojego psa jeść niewielkie ilości kapusty, szpinaku, pomidorów, łagodnej papryki. Doskonała jest też natka pietruszki.

Jeśli jednak Twój pies nie jest amatorem warzyw możesz spróbować go przechytzyć siekając mięso i warzywa bardzo drobno.

Nie podaje się psu surowej fasoli, która jest szkodliwa także dla ludzi. Marchewka surowa jak i gotowana jest bardzo zdrowa i chętnie zjadana. Zawiera cenny beta karoten. Ziemniaki podaje się tylko ugotowane i utarte. Surowych pies nie trawi. Zawierają one witaminy rozpuszczalne w wodzie, dużo potasu i skrobi.

Produkty zbożowe to ulubione dodatki do pokarmu psa. Zboże zmielone lub płatki, sam pewnie chętnie zjadasz na śniadanie. Są one również bardzo zdrowe dla Twojego psa.

Zawartość skrobi w zbożu jest duża, duża jest też ilość witamin, zwłaszcza witaminy E. Zboża to również źródło błonnika. Dlatego też bardzo wskazane jest podawanie psu od czasu do czasu czerstwego chleba razowego.

Makaron można również podawać psu ale trzeba pamiętać, że jest on bardzo tuczający.

6.4 Kości w diecie

Należy je podawać psu szczególnie rozważnie. Ich odpryski mogą poranić pyszczek, przełyk, żołądek i jelita. Może dojść nawet do perforacji przewodu pokarmowego, a wtedy nawet operacja może nie pomóc.

Nie podawaj więc swojemu psu kości, które łatwo rozpadają się na długie, cienkie igły np. kości z dziczyzny i z drobiu.

Zbyt twarde kości mogą spowodować złamanie zębów. Ich nadmiar w diecie wywołuje niestrawność. Nasi milusińscy nie mają wystarczająco

dużo ruchu, aby poradzić sobie z ich trawieniem. Skutkiem jest zbyt długie zaleganie w jelitach. Kał staje się wtedy twardy i zbity, a oddawanie go staje się problemem. Pojawia się uporczywe zaparcie, które tylko lekarz jest w stanie usunąć.

Psom od 6 roku życia nie powinno podawać się kości. Spożywanie ich przez seniorów może doprowadzić do niedrożności jelit. Objawy to: zaparcie, mimo chęci oddawania kału, brak apetytu i wymioty. Wtedy konieczna jest wizyta w lecznicy w celu przeprowadzenia operacji.

Jeśli uważasz, że Twój pies powinien otrzymywać kości to wybieraj miękkie np. główki kości długich lub cielęce, w ilości 30 g na 3 – 5 kg masy ciała dziennie. Dawka ta, uwierz mi, jest całkowicie wystarczająca.

Młode psy, suczki szczenne i karmiące powinny dostawać chrząstki np. tchawice cielęce.

6.5 Preparaty witaminowe

Są dobre jako dodatek do mało wartościowej karmy jak i do pożywienia przygotowywanego w domu. Produkty te powinno podawać się również psom w okresie rekonwalescencji lub po większym wysiłku fizycznym.

Najlepsze suplementy to takie, które pozyskiwane są z naturalnych źródeł np. algi, spirulina, lucerna, a nie stworzone syntetycznie.

Syntetyczne produkty mają często bardzo tłuczące, a dla większości psiaków bardzo smakowite podłoże. Spożywane w nadmiarze mogą spowodować tycie albo stać się nieprzyswajalne przez organizm psa.

W preparatach naturalnych nie znajdziesz chemicznych środków konserwujących, drożdży, cukru, skrobi, sztucznych środków aromatyzujących lub barwiących, rozpuszczalników spożywczych czy pestycydów. Produkty takie służą do utrzymania lub przywrócenia dobrego stanu zdrowia, a także wspomagają terapię wielu różnych chorób.

6.6 Smakołyki

Służą do rozpieszczania naszych psiaków. Mało osób wie jednak, że to co podaje swoim podopiecznym to często bomba o opóźnionym działaniu. W sklepach zoologicznych – na pozór stworzonych dla naszych zwierząt, sprzedawane są smakołyki, w których skład wchodzi takie składniki i konserwanty, które nigdy nie powinny się znaleźć w diecie psa. Kiedy opiekun słyszy same pochwały ze strony, często niekompetentnych sprzedawców, kupuje je i podaje swojemu pupilowi, nie wiedząc że w ten sposób wyrządza mu krzywdę.

Najlepsze, co możesz dać swojemu psu, to własnoręcznie przygotowany smakołyk. Może to być np. ciasteczko lub nawet suszona skórka od chleba. Może to być świeży lub suszony owoc.

Wiesz już, co może być dobre dla Twojego psa. Teraz tylko wystarczy podjąć decyzję i zacząć samemu przygotowywać mu zdrowe posiłki.

Czy wiesz, że do niedawna jeszcze istniało przekonanie, że ludzie, którzy nie karmią swoich psów suchą karmą, ale gotują dla nich domowe jedzenie należą do kynologicznej subkultury. Teraz kiedy dodawanie do psiego jedzenia produktów naturalnych stało się modne, stosunek do owej „subkultury” uległ diametralnej zmianie. Ważną stała się świadomość zdrowego odżywiania, a sztuki takiego żywienia najlepiej uczy się w domu. Coraz częściej opiekunowie psów starają się kupować ekologiczne i naturalne produkty, które zarówno naszemu zdrowiu, jak i zdrowiu naszych milusińskich, bardzo dobrze służą.

Pytania kontrolne

1. Jakie jest zapotrzebowanie na składniki pokarmowe:
 - na białko
 - na tłuszcz
 - na węglowodany
 - na wodę
2. Wymień choroby związane z otyłością psa
3. Wymień choroby z niedoboru
4. Wymień naturalne źródła wapnia
5. Jaki powinien być stosunek wapnia do fosforu w diecie psa.